

17.10.2018

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

uusfasistisen väkivallan lisääntymisestä Euroopassa
(2018/2869(RSP))

Cecilia Wikström
ALDE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma uusfasistisen väkivallan lisääntymisestä Euroopassa (2018/2869(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,
- ottaa huomioon kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 3, 6 ja 7 artiklan,
- ottaa huomioon rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29. kesäkuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY¹ (direktiivi rotujen välisestä tasa-arvosta),
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/913/YOS rasismin ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin²,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta³,
- ottaa huomioon 22. lokakuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta⁴,
- ottaa huomioon kesäkuussa 2016 perustetun rasismin, muukalaisvihan ja muiden suvaitsemattomuuden muotojen torjumista käsittelevän EU:n korkean tason työryhmän,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston 30. syyskuuta 2014 antaman päätöslauselman, joka koskee uusnatsismin ja oikeistolaisen ääriliikehännän ilmentymien vastatoimia,
- ottaa huomioon disinformaatiota koskevat EU:n käytännesäännöt,
- ottaa huomioon käytännesäännöt verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen

¹ EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22.

² EUVL L 328, 6.12.2008, s. 55.

³ EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57.

⁴ EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1.

torjumiseksi,

- ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan mukaan unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina; ottaa huomioon, että nämä arvot ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille;
- B. toteaa, että uusfasisti- ja uusnatsiryhmien vastaisten päättäväisten toimien puuttuminen on mahdollistanut tämänhetkisen muukalaisvihamielisyyden kasvun Euroopassa;
- C. ottaa huomioon, että avoimesti uusfasistiset, uusnatsistiset, rasistiset ja muukalaisvihamieliset ryhmät ja poliittiset puolueet ovat yllyttäneet vihaan ja väkivaltaan yhteiskunnassa;
- D. ottaa huomioon, että Europol viittasi Euroopan unionin terrorismitilannetta ja -suuntauksia koskevassa kertomuksessa¹ (European Union Terrorism Situation and Trend Report, TESA) turvallisuudesta vastaavan komission jäsenen vuoden 2016 Brysselin iskujen muistoksi pidetyssä tilaisuudessa Sir Julian Kingin 22. maaliskuuta 2017 pitämään puheeseen, jossa King korosti väkivaltaisen oikeistolaisen ääriliikehännän aiheuttamaa uhkaa ja totesi, että hän ei tiedä ainuttakaan EU:n jäsenvaltiota, johon ilmiö ei vaikuttaisi jollakin tapaa, sekä mainitsi erityisesti Norjassa vuonna 2011 tehdyt hyökkäykset, brittikansanedustaja Jo Coxin murhan ja hyökkäykset turvapaikkakeskuksiin ja moskeijoihin eri puolilla Eurooppaa, ja jossa hän katsoi, että kyseessä on turvallisuusuhka, josta ei ole liiemmin raportoitu;
- E. ottaa huomioon, että uusfasistiset ja uusnatsistiset ryhmät ilmaisevat itseään useilla eri tavoilla; ottaa huomioon, että suurin osa näistä ryhmistä vetoaa sananvapauteen; toteaa, että sananvapaus ei ole ehdoton arvo;
- F. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 30 artiklassa todetaan selvästi, että ”mitään tässä julistuksessa ei saa tulkita niin, että valtio, ryhmä tai yksityinen henkilö voi sen perusteella katsoa oikeudekseen tehdä sellaista, mikä voisi hävittää (julistuksessa) määriteltyjä oikeuksia ja vapauksia”;
- G. ottaa huomioon, että kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa vahvistetaan, että sen sopimusvaltiot tuomitsevat kaiken propagandan ja kaikki järjestöt, joiden perustana ovat aatteet tai opit jonkin rodun tahi samaa ihonväriä tai etnistä alkuperää olevan henkilöryhmän paremmuudesta;
- H. katsoo, että fasismin edistäminen on kielletty useissa jäsenvaltioissa niiden kansallisen lainsäädännön nojalla;
- I. ottaa huomioon, että Europolin TESAT 2018 -raportin mukaan äärioikeistolaisista rikoksista pidätettyjen henkilöiden lukumäärä lähes kaksinkertaistui vuonna 2017;

¹ <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2018-tesat-2018>.

- J. ottaa huomioon, että Norjassa 22. heinäkuuta 2011 tehdyissä iskuissa kuoli 77 ihmistä ja 151 loukkaantui;
- K. ottaa huomioon, että 16. kesäkuuta 2016 Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin jäsen Jo Cox murhattiin julmalla tavalla Birstallissa Yhdistyneessä kuningaskunnassa;
- L. ottaa huomioon, että Saksan kansallisen tiedusteluviraston, Bundesamt für Verfassungsschutzin (BfV) vuonna 2017 tekemän raportin mukaan vuonna 2017 Saksassa tehtiin 1 054 äärioikeistolaista väkivallantekoa¹;
- M. ottaa huomioon, että Europolin TESAT 2018 -raportin mukaan viisi vuonna 2017 estettyä, epäonnistunutta tai toteutettua terrorihyökkäystä lasketaan äärioikeistolaisten henkilöiden vastuulle²;
- N. ottaa huomioon, että 21. syyskuuta 2018 Euroopan parlamentin jäsen Eleonora Forenzan ja hänen avustajansa Antonio Perillon kimppuun hyökättiin antifasistisen mielenosoituksen jälkeen Barissa, Italiassa;
- O. ottaa huomioon, että Ranskan tiedustelupalvelu on ilmaissut huolensa siitä, että yhä useammat armeijan ja lainvalvontaviranomaisten jäsenet liittyvät äärioikeistolaisiin väkivaltaisiin ryhmiin³;
- P. ottaa huomioon, että Euroopan neuvoston perustama Euroopan rasismien ja suvaitsemattomuuden vastainen komissio (ECRI) ilmoitti 15. toukokuuta 2018 julkaistussa kertomuksessaan⁴, että se on erittäin huolestunut äärioikeistolaisten liikkeiden ja uusfasismin noususta Kroatiassa;
1. tuomitsee voimakkaasti terrori-iskut, murhat, henkisen väkivallan, väkivaltaiset fyysiset hyökkäykset ja marssit, joita uusfasistiset ja uusnatsistiset järjestöt järjestävät ja joita on esiintynyt useissa EU:n jäsenvaltioissa, ja paheksuu niitä;
 2. on syvästi huolissaan siitä, että fasismista, rasismista, ja muista suvaitsemattomuuden ilmenemismuodoista on tullut yhä tavallisempia muukalaisvihasta EU:ssa;
 3. on erityisen huolissaan uusfasistisesta väkivallasta, joka vaikuttaa koko yhteiskuntaan ja kohdistuu tiettyihin vähemmistöihin, kuten tummaihoisiin/afrikkalaistaustaisiin eurooppalaisiin, juutalaisiin, muslimeihin, romaneihin, kolmansien maiden kansalaisiin, hlbt-henkilöihin ja vammaisiin henkilöihin;
 4. tuomitsee jyrkästi kaikki väkivaltaiset iskut, joita uusfasistiset ryhmät ovat tehneet politiikkoja ja poliittisten puolueiden jäseniä vastaan, kuten eräissä jäsenvaltioissa on raportoitu;
 5. on erittäin huolissaan siitä, että uusfasistiset ja uusnatsistiset ryhmät toimivat eräissä

¹ https://www.verfassungsschutz.de/en/download-manager/_annual-report-2017-summary.pdf

² <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2018-tesat-2018>

³ <https://www.mediapart.fr/journal/france/090418/forces-de-l-ordre-liees-l-ultra-droite-violente-la-dgsi-s-inquiete?onglet=full>

⁴ <https://rm.coe.int/fifth-report-on-croatia/16808b57be>.

- jäsenvaltioissa rangaistuksetta, ja korostaa, että rankaisemattomuuden ilmapiiri on yksi niistä syistä, joiden vuoksi tiettyjen äärioikeistolaisten järjestöjen väkivaltaiset toimet lisääntyvät huolestuttavalla tavalla;
6. panee merkille huolestuttavan trendin, jossa uusfasistiset ja uusnatsistiset ryhmät käyttävät sosiaalista mediaa ja internetiä organisoitumiseen ja strategiseen toimintaan kaikkialla Euroopan unionissa;
 7. kehottaa jäsenvaltioita jyrkästi tuomitsemaan viharikokset, vihapuheen ja syntipukiksi leimaamisen, johon syyllistyvät kaiken tasoiset poliitikot ja julkiset viranomaiset kaikenlaisissa tiedotusvälineissä, ja rankaisemaan tällaisista rikoksista, koska heidän toimintansa suoraan normalisoi ja vahvistaa vihaa ja väkivaltaa yhteiskunnassa;
 8. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan lisätoimenpiteitä, joilla ehkäistään, tuomitaan ja torjutaan vihapuhetta ja viharikoksia;
 9. kehottaa jäsenvaltioita tutkimaan viharikoksia ja nostamaan niistä syytteitä ja jakamaan parhaita käytäntöjä viharikosten tunnistamista ja tutkintaa varten, mukaan lukien rikokset, joiden lähtökohtana ovat erityisesti erilaiset muukalaisvihan muodot;
 10. kehottaa jäsenvaltioita suunnittelemaan ja tarjoamaan asianmukaista tukea rasististen tai muukalaisvihamielisten rikosten ja viharikosten uhreille, ja suojelemaan kaikkia todistajia rikoksiin syyllistyneiltä;
 11. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan poliisivoimiinsa viharikoksia käsitteleviä yksikköjä; kehottaa poliisivoimia varmistamaan, että niiden henkilöstö ei osallistu mihinkään rasistisiin, muukalaisvihamielisiin tai syrjiviin toimiin ja että tällaiset teot tutkitaan ja niistä vastuussa olevat henkilöt saatetaan oikeuden eteen;
 12. kehottaa komissiota pyytämään kansalaisyhteiskunnan järjestöjä seuraamaan vihapuhetta ja viharikoksia jäsenvaltioissa ja raportoimaan niistä;
 13. tukee, kiittää ja kannustaa yhteisöryhmiä ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, jotka taistelevat fasismia, rasismia, muukalaisvihaa ja muita suvaitsemattomuuden motoja vastaan;
 14. kehottaa lujittamaan EU:n syrjinnänvastaista lainsäädäntöä, mukaan lukien voimassa olevan lainsäädännön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja tällaisen lainsäädännön täytäntöönpano, ja antamaan uutta lainsäädäntöä, kuten yhdenvertaista kohtelua koskeva direktiivi;
 15. muistuttaa, että rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä 2008/913/YOS, jonka täytäntöönpanon määräaika oli marraskuussa 2010, määrätään oikeusperustasta, jolla määrätään seuraamuksia oikeushenkilöille, jotka ovat julkisesti yllyttäneet väkivaltaan tai vihaan vähemmistöryhmää kohtaan;
 16. kehottaa komissiota saattamaan ajan tasalle edellä mainitun neuvoston puitepäätöksen täytäntöönpanoa koskevan kertomuksensa vuodelta 2014 ja käynnistämään rikkomusmenettelyn niitä jäsenvaltioita vastaan, jotka eivät ole noudattaneet tämän

puitepäättöksen määräyksiä;

17. kehottaa lainvalvontaviranomaisia, tiedustelupalveluja, oikeuslaitosta ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä toimimaan täysin ja oikea-aikaisesti yhteistyössä fasismin, rasismin, muukalaisvihan ja suvaitsemattomuuden muiden muotojen torjumiseksi;
18. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan Euroopan neuvoston suosituksia uusnatsismin ja oikeistolaisen ääriliikehännän ilmenemistä koskevista vastatoimista;
19. kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan lainvalvontatehtävissä ja oikeuslaitoksessa kaikilla tasoilla toimiville viranomaisille pakollista, ihmisoikeuksiin perustuvaa ja palvelusuuntautunutta työhön kuuluvaa koulutusta;
20. kannustaa jäsenvaltioita tarjoamaan julkisessa yleisradiotoiminnassa ja tiedotusvälineissä työskenteleville henkilöille koulutusta, jonka tarkoituksena on lisätä heidän tietoisuuttaan uusfasististen ja uusnatsististen ryhmien uhrien kohtaamista ongelmista ja syrjinnästä;
21. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön väkivaltaisia uusfasistisia ja uusnatsistisia ryhmiä koskevia kansallisia ”eroonpääsyohjelmia”; painottaa, että tällaisten ohjelmien olisi mentävä huomattavasti pidemmälle kuin kahdenväliset toimet ja niihin olisi kuuluttava pitkän aikavälin tuki henkilöille, joilla on vaikeuksia löytää työtä, asettua uudelle paikkakunnalle ja luoda uusia ja turvallisia sosiaalisia verkostoja;
22. korostaa, että historian tuntemus on yhtenä edellytyksenä kyseisten rikosten ehkäisemiseksi tulevaisuudessa ja että sillä on tärkeä tehtävä nuorempien sukupolvien valistamisessa; muistuttaa, että natsirikosten vähätteleminen on ensimmäinen askel kohti natsiajan aatemaailman henkiin herättämistä;
23. kehottaa jäsenvaltioita tuomitsemaan kaikenlaisen juutalaisten joukkotuhon kieltämisen ja toimimaan sitä vastaan, mukaan lukien natsien ja yhteistoimintaa heidän kanssaan harjoittaneiden rikosten trivialisointi ja vähätteleminen; panee merkille, että totuutta juutalaisten joukkotuhosta ei saa trivialisoida poliittisen keskustelun ja mediakeskustelun kautta;
24. kehottaa luomaan yhteisen muistikulttuurin, joka hylkää menneisyyden fasistiset rikokset; on erittäin huolestunut siitä, että nuorempi sukupolvi Euroopassa ja muualla on yhä vähemmän huolissaan fasismin historiasta ja siten vaarassa ajautua suhtautumaan välinpitämättömästi uusiin uhkiin;
25. kehottaa jäsenvaltioita edistämään koulutusta, jossa käytetään yhteiskuntiemme monimuotoisuutta koskevaa valtavirtakulttuuria ja yhteistä historiaamme, muun muassa toisen maailmansodan kauheuksista, kuten juutalaisten joukkotuhosta, ja sen uhrien järjestelmällisestä ihmisyyden riistämisestä monen vuoden ajan;
26. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvostolle, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle ja Yhdistyneille kansakunnille.